

ÕPILASE ARENGUVESTLUSE LÄBIVIIMISE KORD VALJALA PÕHIKOOLIS

1. Arenguestluse mõiste

- 1.1 Arenguestlus on õpetaja, õpilase ja lapsevanema vaheline usalduslik arutelu, mille käigus tehakse koostööd lapse arendamiseks. Leitakse parimad võimalused lapse arenguks soodsate tingimuste loomiseks ning kasutatakse maksimaalselt ära lapse arengupotentsiaal. Ennetatakse võimalikke õppimis- ja käitumiskursusi ning rõhutatakse koolipoolset positiivset hoiakut ja igakülgset abi õpilasele.
- 1.2 Arenguestlus on regulaarne, ettevalmistatud vestlus, kus:
 - 1.2.1 tutvutakse õpilase ja õpilase vanematega, nende nõudmistega ja tõekspidamistega kooli suhtes, nende väärtushinnangute ja kasvatuspõhimõtete kohta.
 - 1.2.2 lapsevanem õpib tundma oma lapse õpetajat ja saab temalt professionaalset nõu oma lapse arendamiseks, leides selleks sobivad koostöö võimalused
 - 1.2.3 lapsevanemad saavad selgitada oma ootusi koolile ja õpetajale.
 - 1.2.4 arutatakse õpilase tulevikuplaane;
 - 1.2.5 arutatakse õpilase pädevuste omandamise võimalusi;
 - 1.2.6 lepib kokku tulevase perioodi eesmärkides;
 - 1.2.7 aidatakse kaasa õpilase enesehinnangu paranemisele.

2. Arenguestluse eesmärk

- 2.1 Arenguestluse üldeesmärk on õpilase arengu toetamine.
- 2.2 Arenguestluse konkreetsed eesmärgid on:
 - 2.2.1 leppida kokku eeloleva perioodi eesmärgid;
 - 2.2.1 õpilane saavutab õppekavas sätestatud pädevused;
 - 2.2.2 luua koolis õpilase arengut toetav õhkkond;
 - 2.2.3 vastastikuse tagasiside saamine;
 - 2.2.4 õpilane oskab analüüsida õppetööd ja hinnata saavutatud tulemusi.

3. Arenguestluse osapooled

- 3.1 Arenguestluses osalevad:
 - 3.1.1 õpilane;
 - 3.1.2 klassijuhataja;
 - 3.1.3 õpilase vanemad või seaduslik esindaja;
- 3.2 Vajadusel (osapoolte nõusolekul) kaasatakse arenguestluse läbiviimiseks direktsioon, teised õpetajad või õpilase elukohajärgse valla esindaja .

4. Arenguestlus kui vastastikune kokkulepe

Tähtis on klassijuhataja ja õpilase vahelise vastastikuse kokkuleppe sõlmimine arengueesmärkide püstitamise ja nende saavutamise teede sõnastamise kaudu. Oluline on, et arengueesmärgid oleksid selgelt defineeritud ja reaalsed võimalused nende saavutamiseks oleksid läbi arutatud. Õpilase arengueesmärgid tuleb sõnastada nii, et ta ise oleks nendega nõus. Õpilase arengueesmärgid peavad olema seotud õpilase eneseanalüüsiga ning nende eesmärkide saavutamist peab olema võimalik jälgida ja mõõta. Õpilase arengueesmärkide saavutamisel on klassijuhatajal ning lapsevanematel toetav ja abistav roll.

5. Arenguestlus ja juhendamine

Arenguestluse käigus võib tekkida vajadus juhendamise järele. Juhendamine võib olla vajalikõpilase enesearengu seisukohalt. Klassijuhataja saab asjatundlikult juhendada õpilasi ja lapsevanemaid ainult nendes küsimustes, mis puudutavad õppimist, õpetamist ja kasvatamist. Õppimise, õpetamise ja kasvatamise küsimustes on vastava soovi korral klassijuhataja kohustatud juhendama õpilast ja lapsevanemat. Probleemid, mis kerkivad arenguestlusel ning ei puuduta õppimist, õpetamist ja kasvatamist, lahendab klassijuhataja nõustamise teel.

6. Konfidentsiaalsusnõuded arenguestluse läbiviimise

Õpilase eneseanalüüsi tulemused on konfidentsiaalsed. Õpilase eneseanalüüsi tulemusi ei tohi avaldada kolmandatele isikutele. Klassijuhatajale arenguestlusel teatavaks saanud informatsioon on konfidentsiaalne ja ei kuulu, ilma täiendava vestlusel osalejate kokkuleppeta, avaldamisele kolmandatele isikutele. Klassijuhatajale arenguestlusel teatavaks saanud kriminaalse sisuga informatsioon tuleb edastada vastavalt seaduses sätestatud korrale.

7. Arenguestluste läbiviimise aeg

7.1 Arenguestlused õpilastega viiakse läbi õppeaasta II-III õppeveerandil .

7.2 Arenguestluse läbiviimise kuupäeva lepib õpilase ja õpilase seadusliku esindajaga kokku klassijuhataja.

7.2.1 Arenguestluse toimumise teatis (lisa 1) saadetakse vajadusel õpilase seaduslikule esindajale kinnitamiseks klassijuhataja poolt.

7.2.2 Õpilase seaduslik esindaja saadab teatise teise poole positiivse või negatiivse kinnitusega klassijuhatajale tagasi.

7.2.3 Klassijuhataja säilitab lapsevanema kinnitatud teatist kogu õpilase arenguestluste perioodi.

7.3 Arenguestlust viiakse läbi reeglina üks kord õppeaasta jooksul ja arenguperioodiks on üks aasta.

8. Arenguestluste läbiviimine õpilaste liikumisel ja õpetaja vahetumisel

Kui õpilane saabub õppeaasta alguses või keskel teisest koolist, siis kahe nädala möödudes täidabõpilane tutvustusvestluse ankeedi(lisa 2) ja toimub õpilase vestlus klassijuhatajaga. Arenguestlusõpilasega toimub kuue kuu möödudes. Klassijuhataja vahetumisega kehtivad kõik õpilasega tehtud kokkulepped kuni järgmise arenguestluseni. Uus klassijuhataja on kohustatud aktsepteerima kõikiõpilase arenguga seotud kokkuleppeid. Õpilase lahkumisel koolist kehtivad edasi kõik arenguestlust puudutavad konfidentsiaalsuse nõuded.

9. Arenguevestluse ettevalmistamine

- 9.1 Arenguevestluse küsimustiku valmistab ette klassijuhataja. Vajadusel võib klassijuhataja kasutada arenguevestluse läbiviimiseks arenguevestluste ankeeti või küsimustikku (lisa 3).
- 9.2 Arenguevestlus tuleb läbi viia privaatses ruumis ilma segavate asjaoludeta.
- 9.3 Esmakordse arenguevestluse korral tutvustab klassijuhataja arenguevestlustes kasutatavaid vorme ning arenguevestluse läbiviimise protseduuri.

10. Arenguevestluse sisu

- 10.1 Arenguevestluse käigus väljendab õpilane enda mõtteid, seisukohti ja arvamusi.
- 10.2 Arenguevestluse soovituslik kava(vestlus õpilasega):
 - 10.2.1 Antakse õpilasele teada, millele arenguevestlus keskendub, kaua kestab ja mis on arenguevestluse eesmärk;
 - 10.2.2 Tunnustatakse õpilase püüdlusi. Tunnustada tuleb ka õpilasi, kes ei ole saavutanud küll eesmärgi, aga on üritanud. Palutakse tuua õpilasel mõned näited selle kohta, kus talle tundub, et ta on täitnud oma eesmärgid. Vajadusel aidatakse positiivsete näidete leidmisel.
 - 10.2.3 Küsitakse põhjendusi ja selgitusi ning näiteid selliste olukordade, käitumiste (pädevuste) kohta, kus õpilane näeb oma arenguruumi.
 - 10.2.4 Kui õpilane tunneb vajadust mingi probleemi lahendamiseks, siis püütakse leida lahendus, mis on mõlemale osapoolle vastuvõetav ning elluviidav kolmandaid osapooli kaasamata.
 - 10.2.5 Koostatakse ühiselt tegevusplaan.
 - 10.2.6 Saavutatud kokkuleppe pannakse Arenguevestluse lepingu(lisa 4) lehele kirja
- 10.3 Arenguevestluse soovituslik kava(vestlus seadusliku esindajaga):
 - 10.3.1 Tutvustatakse õpilasega läbiviidud vestluse analüüsi tulemusi lapsevanemale ning lepatakse kokku millele vestlus keskendub.
 - 10.3.2 Viiakse läbi vestluse lapsvanemaga, et välja selgitada, kuidas aidata lapsevanemat lapse arengu toetamisel ning õpilase arengueesmärkide saavutamisel.
 - 10.3.3 Täidetakse lõpuni *Arenguevestluse lepingu* leht.

11. Arenguevestluse dokumenteerimine

- 11.1 Arenguevestlused tuleb dokumenteerida.
- 11.2 Arenguevestluse toimumise aja märgib klassijuhataja klassipäevikusse. Arenguevestlusteks avatakse klassipäevikus eraldi lehekülg.
- 11.3 Dokumentatsioon sisaldab täidetud vormi **Arenguevestluse leping (lisa4)** , mis täidetakse arenguevestluse käigus.
- 11.4 Arenguevestluse leping kinnitatakse õpilase, õpilase seadusliku esindaja ja klassijuhataja allkirjaga.
- 11.5 Klassijuhataja säilitab Arenguevestluste lepinguid kogu õpilase arenguevestluste perioodi.
- 11.6 Arenguevestluse lepingu koopia annab klassijuhataja õpilasele.

12. Arenguevestluse käigus antav tagasiside

Arenguevestluse käigus antav tagasiside õpilasele peab olema konstruktiivne ja arendav. Sagedasti tuleb kontrollida, kas räägitu on arusaadav. Tagasiside on efektiivsem, kui:

- 12.1 on seotud vastastikuselt aktsepteeritavate eesmärkidega;
- 12.2 on seotud ainult tegevustega, mille üle õpilane ise kontrolli omab.

13. Hinnangu andmine arenguestlusele.

Hinnangu andmisel tuleb keskenduda järgnevale küsimustele:

- 13.1 Kas õpilased ja lapsevanem(ad) teavad enne eelseisvat arenguestlust, millest räägitakse?
- 13.2 Kas õpilastel ja lapsevanemal(tel) on koopia eelmise aasta arenguestluse aruandest?
- 13.3 Kas klassijuhataja loob avatud, vestlust soodustava õhkkonna arenguestluse alguses?
- 13.4 Kas arenguestlus on keskendunud nende probleemide väljaselgitamisele, mis takistavad õpilasel koolis veelgi paremini õppimast?
- 13.5 Kas vestlused julgustavad keskenduma lahendustele?
- 13.6 Kas lahendused, milles kokkulepped saavutati, on vastuvõetavad nii klassijuhatajale kui õpilasele?
- 13.7 Kas järgneva arenguperioodiks on eesmärgid kindlaks määratud?
- 13.8 Kui kriitika on vajalik, kas siis vestlus on suunatud tegevuse, mitte isiku suunas?
- 13.9 Kas õpilasele ja lapsevanemale on antud küllaldaselt aega nende teemade käsitlemiseks, mis kerkivad esile vestluse käigus?

14. Arenguestluse koordineerimine ja vastutus

- 14.1 Arenguestluste protsessi koordineerib ja vastutab nende toimumise eest õppealajuhataja.
- 14.2 Vastutus kõikide protseduuri reeglite täitmise eest lasub klassijuhatajal.
- 14.3 Õppeaasta lõpus täidab klassijuhataja tagasiside küsimustiku (lisa 5) ja esitab selle õppealajuhatajale.

15. Arenguestluse protseduuri ja tingimuste muutmine

- 15.1 Arenguestluse protseduuri ja tingimuste muutmise ettepanekuid on võimalik pidevalt teha kirjalikult direktori asetäitjale õppe- ja kasvatustöö alal.
- 15.2 Muudatused hakkavad kehtima järgmisest õppeaastast.

Lisa 1

Kutse Valjala Põhikooli.....klassi õpilase.....arenguvestlusele.

Lp(lapsevanem/ seaduslikesindaja).....

Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §37, ootan Teid koos **lapse nimi** kooli arenguvestlusele, mis toimub **aeg ja koht** .

Arenguvestluse aluseks on küsimustik, mille Teile saadan.

Juhul kui Teile antud aeg ei sobi, siis teatage mulle telefonil **telefoninumber** , et saaksime kokku leppida uue aja.

Klassijuhataja/.....

Kuupäev:

Palun see osa tagastada klassijuhatajale.

Aeg ja koht arenguvestluse läbiviimiseks on sobiv.

Lapsevanem/...../allkiri/...../kuupäev/.....(seaduslik esindaja)

Tutvustusvestluse ankeet

Nimi :Klass.....

Ema: _____

Isa: _____

Õed ja vennad:

Nimi ja vanus: _____

Nimi ja vanus: _____

Nimi ja vanus: _____

Sõbrad: _____

Tegevus, mis mulle kõige rohkem meeldib: _____

Mida ma oskan kõige paremini: _____

Mind häirivad järgmised asjad: _____

Asjad, mille pärast muretsen: _____

Mis mulle meeldis minu vanas koolis? _____

Mida ma tahan saavutada? _____

Mis Sulle meeldib meie koolis? _____

Millest sa unistad? _____

Kuupäev.....

Aitäh!

Arenguvestluse ankeet

Lisa 3

Mida mäletan eelmisest arenguvestlusest (juhul kui see on toimunud)?

I Mina õpilasena (ringista vastus või lisa midagi juurde)

1. Tulen hommikuti kooli: a) hea meelega; b) vastumeelselt.
 2. Koolis meeldib mulle: a) kool üldse; b) õppimine; c) klassikaaslased; d) õpetajad; e) klassi ja kooli üritused; f) midagi muud: _____

 3. Õppeained, milles olen endaga rahul _____

 4. Õppeained, milles pean rohkem pingutama _____

 5. Õppimisel on minu jaoks kõige raskem: a) kirjalikud kontrolltööd; b) suuline vastamine; c) koduste tööde tegemine; d) raamatute lugemine; e) midagi muud: _____

 6. Kõige raskem on mulle koduste ülesannete täitmine _____

- Õppeaine(d)*
7. Kodused ülesanded on mul: a) üldjuhul tehtud; b) vahel harva tegemata; c) teen koduseid ülesandeid väga harva; d) midagi muud: _____
 8. Tundides: a) käitun viisakalt ja töötan kaasa; b) segan klassikaaslasi oma käitumisega; c) käitun sõltuvalt õppeainest; d) midagi muud: _____

 9. Kui sa ei oska koduseid ülesandeid teha, siis on see tingitud: a) õppeaine on mulle raske; b) õppeaine on mulle vastumeelne; c) ei pane tunnis tähele, kui õpetaja kodust tööd juhendab; d) ei märgi koduseid ülesandeid; e) midagi muud: _____

 10. Koolis ei meeldi mulle _____

11. Kuidas saavad õpetajad mind aidata _____

12. Tahan lisada veel midagi: _____

II Mina klassikaaslasena (ringista vastus või lisa midagi juurde)

1. Mul on: a) kindel pinginaaber; b) istun kellega juhtub; c) istun üksinda; d) ei taha pinginaabrit; e) midagi muud: _____
2. Klassikaaslased: a) arvestavad minu arvamusega; b) suhtuvad minusse hästi; c) ei aita mind; d) kiusavad ja solvavad mind; e) midagi muud _____
3. Ma a) ei solva klassikaaslast; b) käitun kaaslastega sõbralikult; c) aitan ja toetan sõpru; d) olen hea meelega üksinda; e) midagi muud _____

4. Ma arvestan kaaslaste soovide ja nõuannetega juhul kui: a) pean neid õigeks; b) need on mulle kasulikud; c) ma ei arvesta teiste nõuannetega; d) midagi muud _____

5. Minu, kui sõbra kõige paremad omadused on _____

6. Ma arvan, et klassikaaslastele ei meeldi minu juures _____

7. Minu klassis on mulle eeskujuks _____
8. Oma klassi iseloomustaksin _____

III Mina ise

1. Minu parimad iseloomuomadused: _____

2. Mis mind huvitab ja milliste asjadega tegelen meelsasti? _____

3. Millega tahaksin tegeleda? _____

4. Mida ma teen pärast kooli kodus? _____

5. Mida ma teen pärast kooli õues? _____

6. Milline inimene ma tahaksin olla? _____

7. Kellest või millest ma unistan? _____

8. Millised eesmärgid olen endale tulevikuks seadnud? _____

Õpilase nimi:.....

Kuupäev:.....

Allkiri:.....

1. Mida te hindate oma lapses? Mis on tema tugevad küljed?
2. Millised on lapse huvid ja harjumused?
3. Missugune on teie lapse suhe kooli, oma klassi, õpetajatesse?
4. Millised on lapse võimalused tegeleda õppimise ja huvialadega?
5. Mis kohustused on lapsel kodus?
6. Mis lapsele koolis käimise juures meeldib / ei meeldi?
7. Millised ootused on teil kooli suhtes?
8. Millised on teie lapse juures olulised momendid, mida peaksin õpetajana teadma?
9. Kui palju infot saate lapselt kooli kohta?
10. Kuidas käitub teie laps konfliktsituatsioonis?
11. Kuidas laps käitub, kui koolis läheb halvasti või hästi, kuidas reageerite sellele teie?
12. Mida teete koos perega ja kuidas laps selles osaleb (meelsasti vms)?
13. Kui iseseisvalt laps koduseid ülesandeid lahendab?
14. Milline on parim viis teie lapse rahustamiseks?
15. Mida mina klassijuhatajana peaksin teie lapse suhtes teisiti tegema?
16. Kuidas teie olete rahul minu kui klassijuhataja tööga (milliseid probleeme peaks veel käsitlema jne)?
17. Millisena näete meie koostööd lapse arendamisel?
18. Milliseid probleeme on koolikäimisega ette tulnud, milliseid lahendusi näete?
19. Mida teie teete ja peate oluliseks oma lapse arendamiseks?
20. Millele tahaksite oma lapse arendamisel rohkem tähelepanu pöörata?

ARENГУVESTLUSE LEPING

LISA 4

Osalejad:

Klassijuhataja:.....

Õpilane:.....

Lapsevanem(ad)või seaduslikesindaja:.....

Arenguvestluse toimumise aeg ja koht:.....

Eelmise perioodi saavutused ja hinnang neile:

Lapse nimi on hästi õnnestunud/edu saavutanud/tubli (õppeained, valdkonnad, huvitegevus vms.)

.....
.....
.....
.....
.....

Vaja oleksarendada/muuta/parandada:.....

.....
.....
.....
.....
.....

Kokkulepped järgneva arenguperioodiks:

Õpilane.....
.....
.....
.....
.....

Lapsevanem(ad)/seaduslikesindaja:.....
.....
.....

Õpilaseallkiri:.....

Lapsevanema /seaduslikesindaja/allkiri:.....

Klassijuhatajaallkiri:.....

